

Ciebie za Króla i Pana wiecznemi obieram czasy

s. Emilia Podoska

Oblubienica Ukrzyżowanego Zbawiciela.

Kraków: Oficyna Wydawnicza Papieskiej Akademii Teologicznej, 1998.

Oblubienica Ukrzyżowanego Zbawiciela s. Emilii Podoskiej jest wyborem pism dokonanych na podstawie zeszytów zapisków duchowych: *Dzień Oblubienicy Pańskiej w obecności Bożej spędzony - rok 1877-1878* oraz *Mój kierunek i Ćwiczeń i modlitw na Wielki Post*. Książka jest antologią pism własnych s. Emilli, przeznaczonych nie tylko dla zakonnic, ale jest pomyślana jako książka do „klęcznika”, którą można czytać w każdym miejscu, gdzie się otworzy, stanowiąc materiał do zastanowienia się, refleksji na temat poszukiwań własnych „drog do Boga”. Kim była autorka tekstu? S. Emilia Podoska (1845-1889) norbertanka z klasztoru sióstr norbertanek w Krakowie na Zwierzyńcu urodziła się 7 września 1845 w Grajowie koło Wieliczki jako jedenaste dziecko spośród piętnastorga potomstwa Jakuba Józefa Junoszy Podoskiego i Marii Kołodziejkiej. Ochrzczona w kościele parafialnym w Ptaszkowej koło Nowego Sącza, otrzymała na chrzcie imiona Emilia Aurelia. Szkołę powszechną (trzyklasową) ukończyła u sióstr klarysek w Starym Sączu, tam przystąpiła do Pierwszej Komunii Świętej i bierzmowania, następnie przebywała w domu rodzinnym w Ptaszkowej, kształcąc się dalej pod opieką domowych nauczycieli. Czytała Pismo Święte i różne dzieła literatury polskiej o tematyce historycznej i religijnej, które znajdowała w bibliotece domowej. Pomagała matce w pracach domowych oraz w działalności charytatywnej. Wraz z nią odwiedzała chorych i starców we wsi, udzielając im pomocy

pielęgniarskiej, wsparcia materialnego i duchowego, starając się ulżyć biedzie i cierpieniom. W ten sposób zyskując sobie imię pani wyjątkowej dobroci. Dzieci wiejskie uczyła pacierza i zasad wiary katolickiej oraz sztuki pisania i czytania. Razem z matką i siostrami zajmowała się szyciem i haftowaniem szat liturgicznych. Rodzina Podoskich odznaczała się patriotyzmem i głęboką religijnością. Ojciec był uczestnikiem powstania listopadowego w 1830 r. Bracia Emilii Hilary i Józef brali udział w powstaniu styczniowym. Obydwaj ponieśli poważne rany. Józef stracił nogę. Na odzież i uzbrojenie powstańców Podoscy służyli swoim majątkiem. Według relacji rodzinnych Emilia także uczestniczyła w konspiracji, oddając wraz z matką i siostrami swoje kosztowności na cele powstania. W rodzinnej wsi zachowała się o niej pamięć jako o panience energicznej, ale zawsze opanowanej, która umiała godzić spory wśród rodzeństwa, ustąpić ze swego zdania, zrezygnować z należnych praw w domu rodzinnym. Kiedy siostry klaryski w Starym Sączu otworzyły Wyższą Szkołę Panięską. Emilia powróciła tam i ukończyła ją w 1869 r, odbywając równocześnie praktykę nauczycielką, którą kontynuowała w latach 1870- 1872 w żeńskiej szkole prowadzonej przez siostry norbertanki na Zwierzyńcu w Krakowie i wstąpiła do zakonu. Dnia 24 października 1872 przyjęła habit norbertański. Do obłóczyn przygotowywała się wraz z dwiema młodszymi kandydatkami do zakonu. Bezpośrednio przed przyjęciem sukni zakonnej panny probantki odprawiły ośmiodniowe rekolekcje i spowiedź z całego życia. Obrzęd obłóczyn był bardzo uroczysty i odbywał się w kościele z udziałem całego konwentu, rodziny i wiernych. Po dwuletnim nowicjacie złożyła w 1874 pierwsze śluby czasowe na okres trzech lat, dalej ucząc w szkole klasztornej, przygotowując się do złożenia ślubów wieczystych. Śluby wieczyste złożyła 12 maja 1878 r. W 1881 r. złożyła egzamin państwowy uzyskując dyplom nauczyciela szkół pospolitych i od razu została mianowana kierowniczką szkoły przy klasztorze norbertanek na krakowskim Zwierzyńcu. W pracy pedagogicznej oznaczała się roztropnością, wychowanki otaczała matczyną opieką, będąc jednocześnie

stanowczą i wymagającą. W 1886 została mistrzynią nowicjatu. Zmarła szybko na gruźlicę płuc 22 maja 1889 r. Pamięć o jej świętobliwym życiu, łaski wypraszone u Boga za jej wstawieniem i prośby wiernych świeckich, skłoniły klasztor norbertanek do starania się o jej beatyfikację. Proces informacyjny został zakończony 22 września 1994. Akta przekazano do Kongregacji do spraw Świętych. Autorami wyboru są ks. Stanisław Piech, historyk dziejów teologii i kultury religijnej oraz s. Bogumiła Rytko, norbertanka z klasztoru na Zwierzyńcu w Krakowie, która od lat z wielkim zaangażowaniem przygotowuje proces beatyfikacyjny sługi Bożej s. Emilii Podoskiej.

W pismach sługi Bożej s. Emilii Podoskiej widać wpływ lektury wielkich mistyków Jana od Krzyża i siostry Teresy z Avilla, oraz wpływ duchowości karmelitańskiej. Antologia wyboru pism została ułożona tematycznie, a tytuły poszczególnych rozdziałów zostały zaczerpnięte z pism s. Emilii. Wyboru dokonano retrospektywnie, a więc od momentu obrania, czyli aktu wiecznego poświęcenia się Bogu zakonnicy przez ukazanie się rodzenia powołania u młodej dziewczyny, która postanawia pójść za głosem Oblubieńca, widoczne w takich fragmentach jak : *Głos Oblubieńca, Mowa Jezusa do duszy, Mowa duszy oddającej się Chrystusowi, Mowa Chrystusa*, będące dialogiem wewnętrznym s. Emilii z Chrystusem. Rozdział Dzień Święty przedstawia porządek codziennego życia zakonnego, składający się z pracy i modlitwy. S. Emilia podaje rady dla dobrej zakonnicy, będące przekładem z *Pailletes d'or, cuillettes de petits conseils pour la sanctification et le bonheur de la vie* (Avignon 1868 - 1912). W wyborze poznajemy również rozważania na każdy dzień tygodnia, medytacje, rozmyślania rekolekcyjne. Istotną częścią tej antologii są rozmyślania modlitwne „Modlitwa jest wzniesieniem duszy do Boga, wzbiciem się myśli do niego”, stąd znajdujemy tu modlitwy przed i po komunii świętej, rozważania różańcowe, modlitwy w chorobie i inne. O istocie i skuteczności modlitwy siostra Emilia przekonuje słowami: *Bez przestanku się módlcie !* Świadectwem

całkowitego oddania się Bogu jest poezja, w której wypowiedzieli się wielcy mistycy Jan od Krzyża, Teresa z Avilla. S. Emilia również słowami swojej poezji zapewnia, że :

*Znalazłam tego, który mą duszę,
Zachwycił wdziękiem miłości swej,
O, jak radosnie dla Niego kruszę,
Więzi światowej niewoli mej.*

O słuszności wyboru swojej drogi życiowej świadczą słowa:

*O, już znalazłam Jezusa mego.
Bóg i mój wszystko! Na tym świecie tym,
Nie chce pod słońcem szczęścia innego,
W niebie, na ziemi, mam wszystko w nim.*

Lecz s. Emilia zdaje sobie sprawę, że dojście do świętości, do całkowitego zjednoczenia się z Bogiem jest trudne, jest to droga krzyżowa, pełna wyrzeczeń :

*Ja wiem O Panie!, że sługi Twoje,
Zawsze za Tobą krzyż muszą nieść,
Lecz się przy Tobie krzyża nie boję,
Ty z krzyżem umiesz kwiat szczęścia nieść.*

S. Emilia potwierdza tę świadomość wyboru trudnej drogi :

*Znalazłam Ciebie w ciernistej drodze,
Przede mną idzie mej duszy Król.
Bóg mój i wszystko ! Tym ja osłodzę
Na cierni każdą gorycz i ból.*

Cała antologia pism s. Emilii jest potwierdzeniem wyboru trudnej drogi dojścia do Zjednoczenia z Bogiem, poprzez codzienną pracę, modlitwę, pokonywanie słabości ludzkiego charakteru, wyrzeczenie się dóbr doczesnych. S. Emilia pisze: *Wkrótce staniesz się wielką świętą jeżeli nie jesteś przywiązana do niczego i nikogo, jeżeli się kochasz w opuszczeniu, jeżeli mile przyjmujesz wszystko co Bóg dobry na Ciebie zsyła lub dopuszcza, jeżeli niczego innego już nie pragniesz, tylko spełnienia woli Bożej.*

Poprzez pisma poznajemy osobowość s. Emilii, jej sposób myślenia o Bogu i życiu, pragnienie szczęścia w Królestwie Niebieskim, do którego życie ziemskie ma być tylko celem.

Wszystkich zachęcam do lektury Oblubienicy Ukrzyżowanego Zbawiciela s. Emilii Podoskiej, w nadziei, że książka pozwoli poznać osobowość osoby życia konsekrowanego, norbertanki krakowskiej sługi Bożej s. Emilii Podoskiej, a tym samym każdy z czytelników znajdzie w tej książce myśli, które uzna za swoje, bądź staną się one podstawą do własnych przemyśleń i refleksji nad sensem życia i Boga.

oprac.
Renata Dulian
Biblioteka Papieskiej Akademii Teologicznej
Kraków